

v torek, četrtek in soboto
izhaja in velja v Mari-
boru brez pošiljanja na
dom za vse leto 8 gl. — k.
za pol leta 5 „ — „
za četrt leta 2 „ 20 „

Po pošti:
za vse leto 10 gl. — k.
za pol leta 5 „ — „
za četrt leta 2 „ 20 „

Vredništvo in opravištvostvo
je na stolnem trgu (Dom-
platz) hiš. št. 179.

SLOVENSKI NAROD

Oznaniła:
Za navadno dvestopno-
vrsto se plačuje
5 kr., če se natise 1krat
5 kr., če se tiska 3krat
4 kr., če se tiska 3krat,
veče pismenke se plaču-
jejo po prostora.

Za vsak tisek je plačat-
kolek (štempelj) za 30 k.
Kopispi se ne vračajo.
Ilopi si naj za blagovoljno
frankujejo.

Št. 110.

V Mariboru 18. septembra 1869.

Tečaj II.

Slovinci!

Že smo dokazali svetu, ki nas je hotel prezreti, da še živimo in da napredujemo. Ali vse, kar smo do zdaj storili, ne zadostuje, da se vsestransko razvije naš narod. V ta namen je treba ne samo narodne zavednosti, ampak tudi prave svobode. Narod je pa svoboden, če je popolnoma svoj, da sme sam delati sebi v korist, in če vlada potrjuje in izpeljuje pravične želje in sklepe narodnih poslancev in ljudskih zborov.

Do leta 1848 smo Slovenci v velikih stiskah živeli, in komaj smo ohranili svojo narodnost, razviti jo in se skazovati pa nam ni bilo mogoče zaradi prevelikih zadržkov, ktere so nam stavljale naše poprejšnje vlade in propadali smo grozno od dneva do dneva. Tako se je godilo tudi drugim Slovanom, zakaj brez svobode ni napredka.

Pa že zdaj ne moremo mi Slovenci hvaliti svojega položaja, da si tudi nam je pot do delovanja postavno odprt, ker še zdaj prave svobode ni. Kdor — posamezni možje ali zbori — hoče delati za narod in za občno blagostanje, najde veliko nasprotnikov slovenskemu razvitju. Vsemu nasprotovanju kljubu pa smo se Slovenci nemudoma in čvrsto poprijeli vsake nove najmanjše pravice, in delali smo.

Začeli so domoljubni možje po časopisih in bukvah buditi narod, po tem smo stopili v čitalnice in dospeli smo do taborov. Sploh sme tedaj narod ponosen biti svojega truda. Vse to so pa storile doma posamne moči, ki so se le pri taborih zedinile z velikim vspehom.

Takrat smo se prepričali, da mora narod svoje moči zbrane imeti v kakem središču in da bi mu veliko koristilo stalno vodstvo, za katero vsakdo vé in ktero je pripravljeno pretresovati vsakovrstne potrebe, pritožbe in pomanjkljivosti, ki zadevajo narod in deželo, duševni in materialni napredek, in ktero bi potem pošiljalo te sklepe dotičnim javnim zborom in c. kr. oblast-nijam, ministrom in celo presvitlemu cesarju. Neizrekljivo bi pa koristilo tako društvo pri volitvah vsake vrste, da se izvolijo neodvisni delavni, značajni možje, ki bodo brez strahu in vselej govorili in sklepali tako, kakor so prepričani in kakor so volivcem obljubili.

V Ljubljani in Mariboru ste taki društvi, vsako skuša pri volitvah z volivci dotičnih okrajev vred najti take možje, zališati jih in se z njimi dogovoriti, a potem se le jih priporoča vsem volivcem.

Društvena postava od 15. novembra 1867 pripuša taka društva; zato in z ozirom na prevelike potrebe naše smo podpisani sklenili osnovati slovensko društvo za branbo narodnih pravic na Goriškem in visoko c. kr. namestništvo v Trstu je z odlokom od 2. septembra 1869. št. 9292 izreklo, da postavno obstoji društvo „Soča“ po predloženih pravilih.

Slovenski možje, posebno iz Goriškega! prijazno vabite se s tem, da pristopite, kar vas je vrlih možakov k društvu, ki hoče zastopati slovenske zadeve posebno pri nas. Združenim nam bo ložej v okom priti mnogoterim nasprotnikom ki pretijo od vseh strani našemu narodnemu napredku. Truditi se

moramo neprenehoma in vaditi svoje moči, da naš ne najdejo nepripravljenih dogodbe, ki utegnejo priti v kratkem. Pristopite tedaj in pospešujte tega društva namen, ki je: bramba na rodnih pravic.

Opazka.

Družbenik postane vsak polnoleten, pošten državljan, ktereга sprejme odbor. — Vsak ud mora plačevati na mesec 10. kr. in sicer vsaj za tri mesece naprej. — Kdor hoče pristopiti naj naznani svoj vstop enemu izmed podpisanih odbornikov, pri katerem dobi tudi društvena pravila. — Kakor hitro bo 50 udov vpisanih, skliče se občni zbor da izvoli redni odbor.

Osnovalni odbor.

Dr. Toukli. Dr. Žigon. Ernest Klavžar. Matija Dolijak. Andrej Jeglič. Janez Ličen. Dr. Lavrič.

V Gorici dne 14. septembra 1869.

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor kranjski.

Iz Ljubljane 15. sept.

Denes zjutraj pričel je deželni zbor kranjski svoje letošnjo zborovanje po slovesni maši z navadnimi ceremonijami. Zbora prvosednik g. Wurzbach in vladin zastopnik, deželni načelnik pl. Konrad pozdravljala sta zbor z nagovorom v nemškem in slednji tudi v daljšem slovenskem govoru, v katerem je razložil svoje veselje, da ima zopet priliko nazoč biti razpravam zborovim kakor lansko leto. Prvosednik je naznanil potem vladine predloge in spominjal se umrlih dveh odbornikov gg. Kosa in Santo-Treota, pri katerem govoru se vzdigne vsa zbornica. Po končanem prvem govoru zaklical je prvosednik „živio“ in „hoch“ Njih Veličanstvu, na kar je vsa zbornica in občinstvo zaklicalo „Živio“. Naznanil se je dnevni red prihodnje seje, ki je četrtek 16. t. m. in volila sta se za reditelja gg. Svetec in Zavinsk. Na to se je končala prva seja.

Deželni zbor kranjski ima letos po novoizvoljenih poslancih nekoliko drugo lice. Tu je najpred c. kr. rudarski svetovalec g. Lipold, brat štajarskega poslanca, izvoljen namesto izstopivšega viteza Gariboldi-ja, kot zastopnik mesta Idrije. Ako smemo soditi po tem, da se je vsedel g. Lipold na skrajno levo stran narodne večine, držal se bode tudi načel, ktere zagovarja narodna večina zborova. V sredini narodne večine sedli so novo izvoljeni trije zastopniki deželnih okrajev, g. Kotnik iz Vrhnike, g. dr. Razlag in g. dr. Zarnik, vsi trije znani nam kot izvrstni domoljubi, po katerih si je pridobil naš deželni zbor tri izdatne moči sposobne za vsaktero delovanje. Posebno v govorniškem oziru pridobila si je narodna večina letos moči, ki bodo izdatno podpirale dosedanje slovenske govornike našega zbora. — Malo številno ustavovernih na desni ostalo je pri starem, kajti v vseh volitvah ni bilo

Listek.

Kaj bodo ljudje rekli?

P o v e s t.

(Dalje.)

V.

„Vaj! vaj, — denarja!“ je klical žid Mendelj, ko je pred milostno gospojo stal, ktera mu je nobel in strogo pred njim sede, razložila, da je treba denarja. Gladil si je dolgo rdečo brado in cmakal prav nesramno. Našteje ves denar, kar ga je že dal, da se je intabuliral, ali pa na žetev prihodnjega leta. Na kaj bi dal zdaj, in sicer celih dve sto goldinarjev! „Nimam jih“ pravi žid.

„Ti imaš zmerom denar.“ pravi madama Bronča s ponosnim obrazom, in sklenenima rokama. — „In ti nam boš ta denar dal, potrebujemo ga za pripravlanje ženitve naše hčere z Julijanom Tilcarjevim.“

Madama Bronča Bliskova se počasi zardi v lice. Ponižanje je, temu judu praviti o svojih hišnih razmerah, da si ga pridobove. Mendelj se spogne, zameje se prežeče in pravi, ka je nekaj takega že mislil, pa ljudje so rekli da ne; bode videl kaj se bode dalo storiti. Namesto enega del denarja bo skušal kuretine ali vina poslati. Bode videl, popolne prinese sto, sto, več ne more.

Nesrečna nedelja je bila, na ktero so županovi na Bliskovo prišli. Lepo je bilo, jasno, vse okoli je čutilo prihajajoče zelenje. Gospodje so vpili prijateljsko, dame v vsem veselju vsklikale, ko se je z vozi stopalo. Vlaz je pomagal kočijažu izprezati in tudi kuhar se je pokazal. Jadviga je bila v obleki vse svoje lepote, kuhar je bil snežnobel in madama Bronča je bila videti, kakor ukradena iz kraljevske rake.

Gospoda gre v hišo, konji pa v hlev. A grofa Bronikovskega še ni bilo tukaj. Visel je kot svitel meteor v zraku, in nazadnje se je pripeljal v svojem vozičku — velik meteorni kamen brez svita. Ah, grof Teofil Bronikovski je imel ubozega očeta in rojeno kraljevičino za mater. Sin se ni bil nič naučil, nego piti. In ko je potem stariše izgubil in obogatel, pil je dalje.

Bil je sirov in navaden, ako je bil pijan. Pri obiskovanji je malo govoril, trezen bil in blel naučene francoske fraze. Pri družem obiskovanji je bil že bolj delavniško napravljen. Rdeče lice, steklene oči, skuštrane osivele lase, in zanemarjeno sivo poljsko surko. Delal je prav kmečke dovtype (vitze) in noge so se mu nerodno opletale. Pa madama Bronča je rekla prej, da je to vsakdanje tovarištvo na Bliskovem! — „Denes je tako poreden, kakor sicer nikoli“, pravi gospoja Bliskova.

Bogati grbasti apotekar, ki je igral po tri goldinarje partijo, bil je prava rešitev, ko je prišel. Proti večeru so igrali. Grof, Ignacij Blisk, apotekar in obe gospé, „vist s kraljem“. Mladi ljudje so čitali in kramljali pri oknu. Jadviga se je Julijanu zdela denes strašno ošabna.

Zdajci spodaj nastane hrum. Vlaz in kuhar sta komaj bolj vpila nego jud. Mendelj je bil v mestu in je županovi dekli dal motvoz steklenih biserov, da bi smel v kuhinji počiti se. Pa zastonj je vpraševal po ženitvi mladega gospoda. Kasija ni vedela nič o tem. „Pri nas o tem ni nič znano“ — rekla je in razlekla zaničljivo svoja klobasna ustna. „Bliskovi zmerom lazijo k nam, mi ne mislimo kaj takega. Vse to so le judovski čenče“. Mendelj je eno minuto strmel. Potem je vzel motvoz biserov z mize in bežal po stopnicah, da je njegov dolgi kaftan sapo lovil in se razpenjal, in njegov potlačeni klobuk na glavi plesal. Blato je od njega škropilo in ves usopihan je na Bliskovo pridirjal. In že pri vratih na vrt je kričal svoj vaj! — Včeraj je v to hišo dal sto goldinarjev — brez zastave! Goljufan, prevaran, prekanjen je bil od teh . . . od teh . . . vaj!

„Svoj denar hočem imeti! Iz ženitve ne bo ničesa, pravi dekla!“ kriči Mendelj Vlazju. „Z gospodom hočem govoriti, pokličite gospoda, gospoda hočem imeti, kar precej zdaj!“

Vlaz sune Mojže Mendlja od praga proč, in Mojže Mendelj kriči po kuharju, kuhar pride, pograbi juda in tepeta ter lasata se, da je veselje, jud pa kriči tako, kakor le zaradi denarja divji judje kričati morejo. Kriči po gospodu, po svojem denarji, kriči da so ga nalagali, da z ženitvijo ne bo nič, da v tako hišo brez hipoteke enega krajcarja ne posodi, da že eno leto ni nebenega vračila dobil, da bo vse prodati dal, in . . .

Gostje leté k oknu. Zastonj jih je hotel zardeti Ignacij Blisk zadržati.

nič „kšefta“ narediti proti trmoglavim slovenskim volilcem. Grof Coronini je naznamil, da se zaradi rodbinskih razmer ne bo mogel vdeleževati zborovanja. Skoraj ospanilo nas je, ko smo zagledali blizo Dežmana v ministerijalnega svetovalstva bliščobi leskeči se obraz najmlajšega našega odpadnika, slavnega dr. Ceneta Kluna. Nezaupnica njegovih volilcev mune dela sivih las, kajti on si gotovo misli: Mi smo mi, ki imamo debelo kožo! In kako prijazno čestitajo mu vsi njegovi nekdanji nasprotniki, čemur se ni čuditi, kajti slavni Cene ni več naroden Slovenec, nego ministerijalni svetovalec, zaradi tega je treba rešpekt imeti pred njim! Dober tek Vam gosp. Klun in Vašim značajnim prijateljem. Značajnost je pač lepa stvar na svetu!

(Druga seja 16. sept.) Prebere in potrdi se zapisnik prejšnje seje. Deželna odbora sporočila o štirih novih volitvah se prebero in dotični predlogi potrdijo brez ugovora. Novo voljeni poslanci gg. Lipold, dr. Razlag, Kotnik in dr. Zarnik položijo obljubo v roke prvosednika, ki zadnjim trem iz listka bere slovensko formulo obljube. Na dnevnem redu je volitev raznovrstnih odsekov.

Za verifikatorja ali pregledovalca stenografičnih zapisnikov sta bila gg. dr. Costa in Dežman voljena.

Odseki izvoljeni so tako-le:

Finančni odsek: Gg. dr. Bleiweis, dr. Costa, Kromer, grof Margheri, Dežman, Kozler Peter, Lipold, dr. Razlag, dr. Prevec.

Petijski odsek: Gg. Zagorec, Pintar, dr. Toman, Svetec, Ravnikar, dr. Kaltenecker, dr. Zarnik.

Gospodarski odsek: Gg. Lipold, Pintar, Kotnik, Koren, Kramarič, Zavinšek, dr. Toman, grof Barbo, grof Thurn.

Ustavni odsek: Gg. dr. Kaltenecker, dr. Razlag, dr. Bleiweis dr. Costa, Rudež, dr. Toman, Svetec, Ravnikar, dr. Zarnik.

Šolski odsek: Gg. Lipold, dr. Bleiweis, Svetec, Grabrijan, dr. Costa, baron Apfaltern, dekan Toman.

Odsek za pretres računskega sporočila: Gg. Kozler Peter, dekan Toman, baron Cojz, Svetec, Tovčar, Zavinšek, baron Rastern.

Potem se prebere zahvalno pismo občine Senožeške deželnemu zboru, ki se je gorko potezal za to, da se ustanovile v Senožečah zopet stare c. kr. oblasti.

Razna sporočila deželnega odbora izročé se brez ugovora dotičnim odsekom, in potem se seja konča.

Prihodnja seja je v petek 17. t. m. Vkljub nezaupnici vendar še vedno v zbornici sedeči dr. Klun ni voljen v noben odsek. Brž ko ne se mu hoče dati kolikor mogoče časa, da še ene kratki prebere nezaupnico, katerih ni dobil le od „nekterih Slovencev“ nego od velike večine volilcev, ki so mu dali mandat, in zdaj izrekli svoje nezaupanje.

Deželni zbor štajerski.

V 4. seji 16. sept. je poslanec Plankensteiner interpeliral, ali bode kmalu predložena postava za vodno pravico. Vladni komisar jo je obljubil kmalu predložiti. — Baron Buol vloži predlog, naj se §. 18 obrtniškega reda sprejme, da ne bo dovoljevano toliko krčm.

V imenu dež. odbora poroča dr. Flek zastran postave, po kateri bi cerkvam, faram in šolam ne dajali se več naradni pridelki, temuč plača v denarji. Dr. Flek predlaga naj se voli za preudarek te postave poseben odbor peterih. Vladni komisar je rekel, da se vlada taki postavi ne bode ustavljala. — Ravno tako se posvetovanje zastran najdenšnice izročí odboru peterih. — Pri poročilu o vinstveni učilnici pri Mariboru, stavi dr. Prelog nasvet, naj

Grof vrisa, kajti taki prizori ga strašno veselé, ker jih je dostikrat doživel in vpjije: „Tako, zdaj prekoračiti vraga!“ Župan gleda, poslušaj, strmi; županja gleda, skozi svoje naočnike madama Bliskovo, in madama Bliskova se spusti v glasán smeh.

„O, to je izvrstno! Za boga, to je Henrik Nagorski!“ kliče ona. „On se je za juda preoblekel. . . . To je ena, njegovih šal. . . . Dobro, Henrik!“ In smeje se glasno in prime grbastega apotekarja za roko. Apotekar je pri Bliskovih v plemeniti rodbini, torej gleda madama Bliskovo nekaj časa, potem pomežikne z očmi in pomaga smijati se.

„Henrik, kdo? vpraša župan, ki ne vé ali se mora tudi smejeti, ali ne.

„Henrik Nagorski iz Sučave, vselej kako drugače preoblečen pride semkaj, bratranec je, norec!“ smeje se madama. „Bravo Henrik!“

„Vaj! To je gospod, kaj ne smem noter k gospodu, če sem smel noter s svojim denarjem.“

„Bravo Henrik“ rjove zdaj Ignacij Blisk ves plav v obrazu, vzbujen iz prestrašenja, ploska z rokama in zdaj se župan tudi smeje in ves publikum ploska in kliče: „bravo Henrik!“

Juda, kateri vidi samo smejoče obraze in ploskajoče roke, začne se skoro v glavi mešati, in ko spozna gospoda župana in gospo županjo, mrači se mu nekaj, kakor da bi bil veliko neumnost storil, torej se pol radovoljno, pol pa od Vlaza in kuharja suván umakne na dvorišče nazaj, ter ne vé ali je pijan ali ne.

„Ali je ta šaljivec Henrik tudi vaš dober prijatelj?“ vpraša Julijan Jadvigo. Ona ga pogleda z najponosnejim pogledom, skrožlja usta, je jako rdečo in ne odgovorja. Potem pravi kratko: „Ali hočete z menoj iti malo ven na teraso, gospod Julijan?“

Terasa je po leti lepa, v prvi pomladi gola in prevlečena s suhim hmeljem. Ali ob tem krasnem večeru je kakor v ognji pozlačena.

Tam stoji Jadviga pred Julijanom, temne lepe lasé jej majhno vetrič maje, roke ima prekrižane. Na obličji njenem, v velicijh, bliščočih očeh igra izraz, ki je tak, kakor bi zaničevala vse okoli sebe in samo sebe.

Globoko vzdihne in reče naglo: „Ali mislite, da smo bogati, moj gospod?“

se ne kupi precej Pfrimerjevo posestvo, nego naj se z kloštrm admontskim stopi v pogoviranje zaradi Racerhofa, katero posestvo bi bolj kazalo kupiti, ker na lepšem in zdravšem prostoru leži. Ali ta predlog dr. Preloga je v manjšini ostal in se zavrgel, že zavoljo tega, ker ga ni kak nemški poslanec stvil.

V odbore so volili izmed Slovencev: posl. Hermana v ustavni odbor; posl. Lenčka v odbor za vredjenje stvari gruntnega davka in v ustavni odbor; posl. Preloga v odbor deveterih za vinstveno šolo pri Mariboru.

Prihodnja seja je v saboto. Na dnevnem redu je Schlofferjev nasvet zaradi direktnih volitev v državni zbor. Lani je bil ta nasvet v stajerskem zboru kakor znano padel z 25 proti 25 glasovom.

Dopisi.

Iz Ljubljane 15. sept. [Izv. dop.] Naši nemškutarji so jeli s svojim tukajšnjim nemškim listom nekako plaho postopati, kajti slutijo že, da je njih pred dobrim letom rojeno blatnovaško dete pol ure pred smrtijo. Že celo židovske novine iz Dunaja same jim dan za dnevom donajajo prežalostne novice, da stojimo na pragu preobrata — da se Giskra in Herbst, njih prijatelj, napravljata že na odhod. Izninili so izvorni članki iz „Tagbl.“ Zdaj živi še samo ob škarjah, ki pridno iz dunajskih listov tiskan manuskript izrezujejo. Vse to kaže da so se uleteli, naveličali in da obupujejo. Ne malo sivih las jim dela tudi dež. zbor, ki jim bo menda energično pošepetal na uho, da je dežela, v koji lové slepe miši nemškutarski psevdoliberalci, slovenska dežela Keesbacher, eden najdelavnejih se boji nove organizacije, ki jo misli napraviti v dež. bolnišnici dež. zbor. Radi bi orožje položili, a sramujejo se, ker so se pred malim časom kazali še tako mogočne. Kar pisarijo zdaj v „Tagblattu“, ne delajo nikakor iz namena, da bi pripomogli na noge nemškutarski klik, ampak to so zadnji zdihljeji, zadnje psovke, s kterimi se hočejo nad nami maščevati še na zadnjo uro. Zaduja konferencija dež. poslancev je naredila med njimi večo zmešnjavo, nego je bila v starem zakonu zmešnjava babilonskega turna; zeló jih srbi, ker so jim ostali sklepi skrivni; jezé se, da se je zgodilo to tako tiho, brez političnih demonstracij. Konšt. društvo je izdalo svoje letno sporočilo. Na prvi pogled že se spozna, da sta ga spisala Dežman in Keesbacher, kajti vse je le posnetek naj bolj strupenih člankov iz „Tagblatta“. Ker je v konšt. društvu nekaj bolj zmernih udov, ki imajo priložnost občiti vsak dan s Slovenci, jih vprašamo: ali smo res tako sirovi, tako divji, kakor nas popisuje vaš odbor v svojem „Jaresberihu? Kje vendar je tista „rohheit“, proti kateri se morate boriti noč in dan? Ako nima za nas sedanja vaša konstitucija družega, nego samo zabavljanje; potem se neki gospodje pač ne morejo čuditi, če jim obračamo hrbet. — Prijatelj dr. Toman vedo pripovedovati, da misli prec po dokončanem dež. zboru položiti mandat za dež. in drž. zbor; da se pa na Dunaj ne bo preselil, ampak ostal advokat v Ljubljani. Mi menimo, da dr. Toman, ki ne pozna ne zvijač ne Klunove značajnosti, hoče le prosto voljo dati trgovinski zbornici, če ga hoče še dalje imeti za svojega zastopnika, ali ne. — Saj si pa dr. Klun ne bo storil kaj takega! — Sicer sta pa menda dr. Toman in dr. Costa sklenila prestrojiti svoje uradnike tako, da se bo rabil ako ne bo imela zastopana stranka nič zoper to — v njih uradnjih izključljivo slovenski jezik. To je prav! Če se nadalje tudi vresničí, da se preseli v Ljubljano g. dr. Razlag, kateri bo gotovo uradoval samo slovenski, potem se bodo morali učiti slovensčine tudi tisti gospodje, ki imajo paragrafe v rokah. Počasi že ide tudi na Slovenskem.

Iz Gorenjskega. [Izv. dop.] — (Železnica ljubljansko-beljaška.) Z orjaškimi koraki stopa svet naprej na poti umetnosti in

„Jaz — jaz na to še mislil nisem, gospica Jadviga“ pravi Julijan, čudeč se in zardelega obličja.

„No torej, moj oče je zadolžen, mi iščemo bogatega možá za mene, in jud Mendelj je naš hišni faktor, njegova je celo zemlja, na kateri tu stojimo.“

Ko so se županovi domu peljali, dejala je debela gospa županja svojemu možu: „Ali hočeš, da ti nekaj povem? — To je vendar beraško ljudstvo na Bliskovem. Ta grof, edino tovarištvo, je ordinaren človek in apotekar je smešna podoba, Bronča Bliskova ima rokovice, ki so ponošene in samo osnažene. V njenih velicijh zlatih uhanih manjka enega kamenčka. Jaz verujem, da je bil oni na dvorišči jud.“

„Res je tako“ — pravi gospod župan. — „Pa bilo bi staro plemstvo, kaj ne Julijan?“

Julijan je jako rdeč. „Ako kažete tiho namero, mene oženiti z Jadvigo Bliskovo“ — reče ter se trdneje v plašč zavije, — „nisem jaz nikdar o tem svoje misli izgovoril, ker se mi nikoli ni čast skazala, da bi se me bilo povprašalo. Denes pa si jemljem prostost vam, oče, in vam, ljuba mama, izpovedati, da gospico Jadvigo ljubim, in da bo moja žena.“

Gospod župan se smeje: „Oho! Boš še premislil“. In gospa županja jezna postaja.

„Jaz sem svoj trden sklep storil, oče.“

„In če ti midva tega ne bova nikdar dovolila?“ kliče županja sinu glasneje od voznega ropota.

„Potem, mama, bom jaz to, kar sem si namenil, šest mesecev pozneje izvršil, dokler ne nastopim svoje advokature, in vas morem potem skupaj z Jadvigo za vaš blagoslov prositi.“

„Hi-í“ vpjije kočijaš, konji hitro nategnejo, voz preskoči kamen ter izbije gospé županji odgovor z jezika. Hotela je klicati: „Nikdar!“ Tako pa je kočijaž še enkrat konjem zaklical po svoje.

(Dalje prih.)

omike. Povsod se trudijo ljudje, da povzdignejo blagostanje dežel in narodov, da polajšajo kupčijo in obrtnijo, če najdejo nove, krajše pota, po katerih razpošiljajo svoje pridelke in dobivajo tujih. Glavni faktor za napredek so železnice, ki vežejo narode med seboj, ki približujejo [daljna mesta. Kranjska je imela do sedaj že železnico, ali peljala je le skozi najbolj puste in revne kraje cele dežele, bogate in lepe doline na severu so bile še zaprte. Ali se že trudijo tisočeri, da napravijo v malo mesecih novo pot skozi najlepše kraje domovine naše. Kmalu bo pridrdral hlapec iz Koroške v belo Ljubljano, ki bo še le tedaj pravo središče kronovine kranjske in prihodnje Slovenije. Znana je potreba in korist nove ceste iz Ljubljane v Beljak, posebno za one, ki prebivajo po krajih, skozi ktere se bo vila. Pridni, delavni Gorenjci bodo mogli spečati izdelke svojih rok na vse kraje. Fužinarji, ktere je tlačila tuja konkurenca z nizko ceno, se bodo vzdignili, ne bo se jim treba bati da jim bo blago predrago, ker bodo mogli privaževati potrebnega hitro in za mal denar, pošiljati svoje blago v malih urah in mnogo ceneje, kamor bo bolje kazalo. — Naj več vode nahajamo na Gorenjskem, le premoga manjka za kurjavo; rabijo tedaj drva in oglje, ker je še mnogo lepih in velikih gozdov po hribih in planinah. Na dolgo in za večje fabrike bi vendar kmalu zmanjkalo kurjave, ali pa bi lesu tako poskočila cena, da bi se podražili pridelki. Dovaževati premoga od bogatih jam na štajerski meji ni bilo mogoče, ker bi vožaja od Ljubljane naprej stala preveč. Sedaj bo drugače, kurjava bo prišla hitro iz daljave ali vendar ne bo tako draga, ko drva. — Potoki, večji in manjši, ki se vijo po dolinah imajo pa vsi zaradi hribate lege dosti strmcov, da jih bodo mogli rabiti za fabrike, katerim ni treba ognja, ampak le moči, da jih žene. — Pomagala bo železnica posebno obrtnijskim izdelkom iz Loke, Kranja, Terčija i. t. d. Platno, sita, usnje in drugi obrtnijski pridelki teh krajev so že dobro znani, gotovo se bodo prijeli ljudje z večim veseljem obrtnije, ako bodo videli, da jim donese dobička. — Kupčija s žitom našla bo tudi novo krajšo pot na Nemško. Banat in Hrvaška pošiljala bosta svojo bogatijo hitreje in ceneje v razne severne dežele, ki ne pridelujejo dosti za domače potrebe. — Še iz drugega ozira smemo si čestitati, da se je skoro jela delati ta cesta. Naravne lepote savske doline so res tolike, da jih malo dežel more pokazati tacih. Bled, kjer se že sedaj shajajo domačini in tujci, da se okrepcajo v čistem zraku in razvedrijo v naravni lepoti, bode pridobil gotovo mnogo. S tem bo pa rasel tudi materialni blagor ondašnjih prebivalcev, ker se bo dalo zaslužiti mnogo. Upajmo tedaj, da bode delo krepko napredovalo, da bode kmalo gotova železnica, ki obeta toliko koristi zgornjemu Kranjskemu, ki bode potem kmale na poti obrtnije in kupčije bogateja od Štajerske, torej se s temi navideznimi pomočki, kakor zdaj, po spodnjem Štajerskem ne bode več moglo agitirati zoper zedinjeno Slovenijo, kakor se zdaj dela.

Iz Ptuja, [Izv. dop.] — Magjarski pesnik Vörösmarty navaja v pesmi „Sziget“ junško smrt hrabrih in neprestrašenih branilcev sigetskikh, ter tem primerom hote na delo vzbuditi rojake iskreno govori: „Naši slavni praočevje so častno in brez strahu umirali za očevino, a mi niti ne znamo vredno za njo živeti.“ Ta resna sponovica bije po pravici tudi nas Slovence, vsaj naši davni prededje so krvavo se borili na Koroškem, Kranjskem, Štirske in Prekmurskem proti divjim in krvoločnim Turkom, da izrinejo prokletega sovražnika, umirali so za dom in rod, mi pa živeti in delati ne vemo ali nečemo na korist svojemu narodu in domovini, niti dostojno braniti največje pozemeljske svetinje, svoje slovenske narodnosti, kadar je v najhujši pogibli. Očevina ravno v vročih borbah, burjah in v veliki sili potrebuje mnogo zvestih src, krepkih rok, prebrisanih in vedrih glav. Ta hip nasprotnik napina vse žile, da nas dušno ugonobi, da ovre zedinjenje vseh Slovencev, da nam zatere naravni razvoj našega jezika v učilnicah in javnem življenju, da nam spremeni naše zelene luke in vinski rozgo ovite holmove slovenske v svoje brloge, da si še bolje vkoreni med nami gospodstvo nad slovenskim narodom: zato materni glas zatirane Slovenije močnej nego li kdo zove umne sinove na borišče, da vsakternik po svojih sposobnostih neutegoma vrši domo- in rodoljubno dolžnost v najdičnejšem pomenu. Dnes ne zadovolja, da kdo, govor je o razumništvu, pristopi kakemu narodnemu društvu, da čuti gorečo ljubezen do domovine, da je značajan narodnjak, nego dnes slovenska domovina zahteva, da ji darujemo in posvetimo vse moči, da vsa sredstva porabimo na njeno rešitev, da v delih kakor zemo, koliko nam je mar za boljše bodočnost svojih rojakov, da razganjamo temo, predsodke, praznovestvo, nevednost, da odpravljamo krive nazore in vse dušne napake poprek, da ljudstvu odpiramo oči do potrebne omike, da delamo za vresničenje pravne države, ktera priznava in ima vse državljane za enako opravičene. Ako je najslavnejši čin darovati življenje za očevino, tako je najzaničljivejše mrtvo živeti za njo; nismo zato ugledali belega sveta v naročji slovenske domovine, da v nji samo trošimo, dobro in udobno živimo, nego da delamo in se borimo na vse kriplje za njeno blagost, da se vsem narodu in očevini kvarnim nezagodam junjski upiramo: „le mehkužnik plah beži, pusti svoj dom sovražniku;“ kdor se tako ne ponese, ne sme se imenovati zvestega sina slovenski materi. Marsikteri narodni učenjak je ovadil prilične dušne moči, ktere pravico davajo zahtevu, naj je skrbno in marljivo rabi rojakom na razsvetljenje, naj uči narod spisavajoči primerne knjige naj piše dobre sestavke in dopise v naše narodne časnike, katerim je naloga dramati in buditi podremance in zaspance, pa jim vsestrane koristne nauke deliti ter modro in spametno voditi. Tega pa ne more lehkost dognati le nekoličina pisikov, nego vsak omikanec prinašaj radovoljno svojega duha zrele pridelke na narodni žrtvenik, vsakega učnega našinca srce bodi ognjišče, na katerem iskreno plameni sveti ogenj čiste ljubezni za srečo očevine, toda to še ni zadosti, v sebi zapaljeno luč prižigajmo svojim razsvetila potrebnim rojakom, da oni z nami enako vzplamenjeni isto širijo med svojimi vrstniki, ter da se po takem ves narod razgreje svetim ognjem očiščene in razbeljene ljubezni za narod, narodnost in domovino, da vsi v en tabor zbrani in zedinjeni krepko se upremo in v bran postavimo hudobnemu sovražniku. Obilno pametnih in sposobnih glav žalibog narodno drni, ni duha ne sluha o nji-

hovem delovanji za narod, take bire močje se mi zdijo kakor suha svrč na zelenem drevesi, ali pa posušen ud na telesi slovenske domovine; voda mirno stoječa sésmrdi, okrak jo prepereže. Nekoliko jih gubi zlati čas z nepotrebnimi in večkrat praznimi rečmi, — dnevi so kratki, dom in rod v večji pogibli, nego li kda prvije; prece jih tudi biva in živi izvanj domovine slovenske, ki ali križema drže roke, ali pa se celo klanjajo tujemu maliku. Vz-gled Laha ali Magjarja vam sveti v podobnih razmerah. Domovina budi in zove na delo, mati kliče, ne otrpnite slovenski sinovi svojih src, hitite ji na pomoč, vrši vsakternik dostojno svojo nalogo. Pisci rabite urno pisik, občinstvo pa rado sprejemlji modre nauke ter marljivo čitaj slovenske spise. — Božja nam pomoč!

Iz Ljutomera 15. septem. [Izv. dop.] Veselica, ktero je naredila 12. t. m. ljutomerska čitalnica, stekla je v naj lepšem redu v popolno zadovoljnost občinstva. Glediščna igra „Peter Čapek“ igrala se je točno in živahno, da boljše ni bilo želeti. Vse hvale vredno je igrala gospodična Tilica Šmaherjeva. Tudi v drugi igri „Razstresenca“, se je omenjena gospodična odlikovala. Sploh pa gre vsem igralcem posebno pripoznanje, ker vsak se je v svojem delokrogu dobro vedel. Po igri je bil ples. Posebno ponosna je naša čitalnica na to, da njene veselice vselej privajajo lepo število gostov kmečkega stanū. Od skrajne meje ljutomerskega okraja dospeli so rodoljubni naši kmetje in se radovali v narodnem domu, gledajoči obraze iz vsakdanjega življenja. V spodbujajo narodne zavesti so gotovo primerne glediščne igre naj boljše sredstvo. Na igrališči občuduje priprost kmetič milino slovenskega jezika, — s tem naravača ljubezen da domovine — in ljudstvo se zori. — Naj kričaji na „Verfassungstagih“ napenjajo vse svoje sile, odcepljati slovenski narod od zdrave politike, se pri vsem tem vendar ni bati, da bodo kedaj zmagali. Kdor ni slep, pač lehkost prevedi da „verfassungsfraijdlarji“, kakovšine nahajamo na spodnjem Štirske, ne hranijo v sebi čarodejne moči, s ktero bi jim bilo mogoče, naš narod zapeljati, ter ga izneveriti vspešni politiki njegovih voditeljev. Namere ustavoljubnežev vsi dobro poznamo, one bodo s časom vse svoje popečitelje spravile v grob, slovenski narod bo pa kljubu vsem oviram svoje dni prišel na ono častno mesto, na ktero ga žele spraviti rodoljubi. — Naša čitalnica je koristila, pod vodstvom vrlih narodnjakov, ljutomerskemu okraju že veliko, ter zasadila v srca večine obdačencev toliko domoljubja, da ga ne bode nikoli več spodrinol tujčevanja strupni veter. V nedeljo 19. t. m. ima naša čitalnica besedo v bližnem trgu Veržeji, kamor pričakujemo mnogo kmečkih gostov iz okolice.

Iz Trsta, 16. sept. [Izv. dop.] — (Gosp. Cegnar in lahonsko.) Kar sem vam zadnjič o gospodu Cegnarju in lahonskem organu „Cittadino“ sporočeval, se je žalibože! vse do pičice vresničilo. Brž drugi dan je privrel ta trobentač Italije rekoč: „Sliši se praviti, da so se kmetje v drugem okraju prisilili za Cegnarja glasovati, to pa ni legalno, in če je res, bo ta volitev v drugič uničena.“ Pregovor pravi: gnjilo jabelko druge nagnije. Taka je s „Cittadino-m.“ Njegovi bratje „Progresso-vc-i“ so listke po okolici nosili in volilcem podpisovati dajali. Kmetje so mislili, da s temi listi le pravico tirjajo, da smejo namesto njih k magistratu po volilne liste (škede) iti. Bila pa je mesto tega grda in nesramna goljufja. S temi podpisanimi listi so potem pri volitvi volilce ustno in pismeno sleparili; dajali so jim zastopiti na papir kazaje „toliko in toliko, ti in ti so se podpisali in tega in tega volili, volite ga tedaj še vi, da se vam vaša volja izpolni in vrlega moža za zastopnika in svetovalca dobite.“ Se ve da kmetje, ki so ustno, kakor tudi oni, na pismo, volili, se prav lehkost pregovoriti dajo in (kakor že povsod) temu, kdor že več glasov kot drugi ima, še svoje privržejo. Ti pa so bili — progressisti, spake, kojih se kmet boji in zaničuje, če le o njih govoriti sliši, nemogoče tedaj, da bi jih za svoje zastopnike in svetovalce prostovoljno volil. Taka je lahonska zvijača, koja potem Slovincem — gosp. Cegnarju — po italijanskih dnevnikih pripisujejo in si s tem prizadevajo njegovo volitev uničiti. — Tudi učitelj Medanich-a (po našem Medanič) navet „dargh in buon fraco di legnate“ je bil menda že sklenena stvar „Progresso“ pomoči iskat podatki mogel. Komentarja v takih rečeh mi ni treba delati, dosta da poudarjam, pri takih okolščinah v Trstu nikd ar več sloge in miru ne bo, ampak nasprotno, najhujše sovraštvo. Tudi slovenske pohlevnosti bo enkrat konec. In vlada! Ona podpira laško stranko! proti Slovincem!!

Politični razgled.

V deželnih zborih, kjer prevladujejo Nemci, se bodo letos predlagale neposredne volitve v državni zbor. Do zdaj so taki predlogi znani iz Gradca, Linca in Tropave. Ministerstvo je poslalo v tej zadevi posebno pismo c. k. namestnikom kot poduk, kako se jim je tacim predlogom nasproti zadržati. Iz tega pisma je razvidno in se posebno povdarja, da vlada ni proti direktnim volitvam. Iz svojega federalističnega stališča smo bili Slovenci zoper neposredne volitve. Pa sodimo, da tudi, ko bi do njih prišlo, Slovenci gotovo ne izgubimo nič, temuč še preje je mogoče, da ako se naravnost iz ljudstva voli, bode število slovenskih poslancev v državnem zboru več nego je zdaj, in tudi Nemci bi potem ne imeli tako zvezane, v zagriženosti proti avtonomiji posamih dežel in narodov tako edine moči, kakor do zdaj. Torej vsi ti predlogi nimajo posebne važnosti. Pomisliti je tudi še dvoje. Prvič, da ne bode lehkost mogoče, tega predloga v dejanje spraviti, ker na eni strani podira ustavno pravico deželnih zborov določeno v februar-nem statutu, kterege so ravno Nemci za podlogo dec. ustave sprejeli, na drugi strani pa bode vendar mnogo deželnih zborov naravnost proti nepo-

rednim volitvam. Drugič pa je pomniti, da ves zavod državnega zbora, kakor je zdaj, slovanski opoziciji nasproti nikakor ni niti v svojem zdanjem obstanku tako dogotovljen, kakor bi Nemci radi mislili in imeli.

Tiroljski ali trientinski Italijani, so povsod volili z ogromno večino narodne poslance, kateri se tiroljskega zbora ne bodo vdeležili. Skrivno „narodno društvo trientinsko“ je bilo pred volitvami izdalo razglas, naj se volijo le narodni možje. „Naša nenazočnost v Insbruschem dez. zboru bo glasen protest, da se nečemo pomesiti v (nemški) rod, ki nam je zopern“ pravi ta oklic. — Italijani se torej tako tiroljskega dez. zbora ne udeležujejo, kakor Čehi ne česko-nemškega. Vladni listi Čeha zaradi tega od dne do dne nesramneje in gnušneje napadajo, Italijanom — pa ne rekó ni ene besede. Da, liberalno povsod, samo Slovani ne!

V gališkem deželnem zboru je c. k. namestni je vodja obljubil, da bode vlada podpirala spremembo neugodnega volilnega reda, kateri daje neodvisnim volilec le manjšino. — V drugi seji je nasvetoval Ziblickievich, naj se ustanovi odbor deveterih, ki bode imel določiti, kako se nadalje v državopravni, lani skleneni resoluciji ravnati. Predlog je bil sprejet. Ena volitev zavržena, štiri potrjene.

Na Českem je boj za volitve vedno živeji. Vlada dela na vse moči in vsemi silami. Vsi rodoljubi, stari in mladi, se zarotujejo, da podučé volice, da omahujoče utrdé in ovržeje vse sofizme nasprotnikov. Po najnovejšem poročilu bode vlada razglasila, da vsi udje razpuščene „Slov. Lipe“ ne smejo voljeni biti, ker so v kazenskem preiskovanju. Med temi je več izvrstnih moči, dr. Sladkovski, dr. Gregor in dr.

Državni kancelar Beust je prišel v Baden-Baden ter je bil povabljen k pruski kraljici Avgusti.

Pravijo, da je minister Giskra čez svoje vojnice udaril in v Beustov delokrog segel, da bi Avstrijo s Prusijo sprijaznil. Ker je kot brnski župan za časa vojne l. 1866 z najvišimi pruskimi osebami občeval in se celo pruskemu kralju prikupil, dalje, ker je njegovo velikonemštvo še iz Frankfurta znano: bilo bi verjetno, da je Giskra vzrok pomirju, ki zdaj vlada med Prusijo in Avstrijo. V tej stvari je bil te dni tudi zanimljiv članek v „A. Allg. Ztg.“ kateremu se na vsaki vrsti pozna, da je v ministerstvu na Dunaji pisan. Ta članek je prav pohleven in Prusijo skoraj prosi, naj vendar veruje, da je Avstrija prijazna Prusiji, da nič hudega ne namerava, itd. Pri vsem tem pa berlinski dopisniki zatrjujejo, da Prusi našim diplomatom ne zaupajo in da na tihoma vedno tli še stara iskra mrzenja.

Na Francoskem se razširjajo glasovi, da bode cesar Napoleon vladi odpovedal se na korist svojega 14 letnega sina. Ta se bode potem za polnoletnega spoznal in iskali mu bodo namestnih vladarjev, katerih pa lahko najti ni. Bratranec cesarjev, princ Napoleon in cesarica Evgenija, ktera bi bila k vladarstvu poklicana v prvi vrsti, dokler cesarjevič ne doraste, sta si v načelih nasprotna in celo sovražna. Princ se nagiblje namreč k liberalno-demokratični stranki, cesarica je glavna zagovornica katoliške stranke in papeževe posvetne vlade. — Sicer pa se sploh poroča, da je Napoleonova bolezen odnehala.

Angleški svetovni list „Times“ govori o pričetku španske revolucije in o ameriškem otoku Kuba, ki se zdaj z orožjem v roci bori za neodvisnost od Španjcev. „T.“, ktera ima večidel zanesljive vire, pripoveduje, da so prav Kubanci Španjcem pomagali do svobode in do pregnanja kraljice Izabele. Bogati Kubanci so dali tačas Primu in Seranu poldrug milijon dolarjev denarja, da sta mogla v Kadiksu s svojo vojsko na suho stopiti. Obljubila sta pa, ako zmoreda španski absolutizem, da bosta priznala Kubi samostojnost. Zato je na Kubi upor vnel se o istem času, kakor v Španiji. Nelvalezhen je potem pač Serano, da zdaj kubanske neodvisnosti ne prizna in da se vojskuje na življenje in smrt hoté obdržati bogati ameriškanski otok v španskem gospodarstvu.

Iz Španskega se brzovjavlja, da je bil te dni general in vojni minister Prim pri vredništvu nečega večega republikanskega časopisa, ter je izrekel, ka se on za svojo osebo ne bo ustavljal, ako se osnuje republika na Španskem.

Potrjuje se, da egiptovski namestni kralj zbira svojo vojsko pri mestu Kairo ter da dela velike vojne priprave.

Razne stvari.

* (Dramatično društvo) združeno s pevskim zborom narodne čitalnice napravi na čast deželnemu zboru v nedeljo 19. t. m. besedo v čitalnični dvorani. Program je: 1) „Na morji“ Moški zbor od Dav. Jenka. 2) Duet iz opere „Lucia di Lamermor.“ 3) „Podoknica,“ čveterospev od Försterja. 4) Treet iz opere „Titus“ od Mozarta. 5) „Svoji k svojim,“ moški zbor od Beudelnja. 6) „To sem bil jaz“, vesela igra v enem dejanju. Začetek je ob 7. uri. Uhod dovoljen je čest. gosp. poslancem in udom dram. društva in čitalnice.

* (O železnici, ki se dela po Gorenskem) pravijo „Nov.“ Gotovo bi se bilo delo še bolj pospešilo, ko bi v mnogih krajih ljudje, kateri so zapeljani po nevednežih ali takih, ki sami dobiček iščejo, ne bi mislili, da bo njim na korist, ako se kakor dolgo je mogoče, odkupu trdovratno ustavljajo. Se vé, da je tacih le malo, in da več del posestnikov previdi, da železnica dobro plačuje zemljišča. Upati je, da bodo to sprevideli kmalu vsi, in da jih nazadnje ne bo komisija s svojo cenitvijo učila, da so v svojo škodo se upirali poravnavi. Verjemite nam, da ne govorimo gospodom železnice na ljubo, ampak na dobro našim kmetom.

* (Še nekaj k verfassungstagu v Rodvanji.) Poroča nam rodoljub iz okolice mariborske, da je bil šel tudi v Rodvanj gledat, kaj bo in kako, kakor jih je šlo mnogo iz Maribora, ki zdaj po svoje delajo opombe. Iz Bentnave prišedši v spodnji Rodvanj je videl vihrati kot protidemon-

stracijó veliko slov. zastavo. Hotel je v krčmi imeti voz. Krčmarica ga je pogledala in misleč, da je tudi eden onih, rekla je, denes ne dam nobenemu vozá, le v zgornji Rodvanj pojte, tam je za gospodo. Stalo je zunaj mnogo kmetov. Ko jih je vprašal, ali ne pojdejo na verfassungstag, gledali so ga čudno in eden mu odgovori: „denes je dan za vas nemško gospodo, drugokrat bo pa za nas.“ — Na prostoru samem še petdeset kmetov ni bilo. Postreščeki (dinstmani) so hodili okrog in kmete celo odganjali proč, rekoč: „kaj boste vi tu delali, to ni za vas.“ Videti je tedaj, da so se Brandsteterjevci zelo bali, da bi slovanski kmetje ne delali sitnosti in ne motili njih nemškutarenja. Toda narodnjaki so od nerednosti še prej odgovorjali in s tem pokazali, da umejo bolje politično življenje nego nekteri ljudje, ki so šli na Črno goro laži trosit, denar in vino obetat ter podpihovat, česar se „Mrbrg. Ztg.“ tolikanj veseli.

* (Nemškutarsko-slovenski časopis,) kterega je sklenil dr. Jug in z njim „6000,“ ustavozvesti možič“ izdajati, da bo „vladarstvo“ (id est: das regententhum) podpiral, ne vemo še, kedaj bo izšel. Denarja, kakor slišimo, imajo možje dovolj, čeravno jim naročniki ne bodo na vsakem grmu rastle, temuč jih ne bodo spravili dosti čez dvakrat 12 skup. Ali delavcev, delavcev! Kje te dobiti. Dr. Jug, ki bode chefredacteur tega lista, je menda že v Rodvanju, kakor hitro je njegov predlog sklep zbora postal, čutil da je od besede do dejanja velik most, kterega on ni kos prekoračiti. Torej je po svojem slovenskem (?) govoru zopet nastopil in po nemško zbrane opominjal, da naj ta skleneni „vladarstveni“ časopis tudi duševno podpirajo. Zdi se nam pa, da z dr. Jugom vred vsi, ki so to početje sklenili, ne znajo niti ene korekture oskrbeti, nikar pa članke v slov. jeziku pisati. Kar bodo pisali, bi bila pač taka ortografija kakor bi na zgoranjem Štajerskem en nemško govoreč kmet vrednik postal. Kakor nemško govoreč kmet, ki se ni izšolal v svojem jeziku, „Tagespost“ tje vrže in pravi, da to ni nemško, ker on ne ume, ravno tako smešne, še neizmerno bolj smešne, so tega doktorja besede, da ne razume, kar Slovenci pišemo. — Torej kdo jim bo delal slov. časopis? Dežman bi ga znal, pa on nosi že na ljubljanskem „Tgbl.“ itd. toliko, da se mu hrbet sibi. Kdor pa izmed Slovencev lepoto svojega narodnega jezika pozna, ta pozna naše prizadevanje, ta ne veruje opravljanjem naših nasprotnikov, ta ljubi svoj rod in česti njegov jezik toliko — da ga ne bo za nobeno plačo prodal in svoje peró posodil za tako delo. — Le na noge z dnevnikom slovenskim! Potem boste še le čutili, kako nič nimate korenine v slovenskem narodu. In da se tega preverite, vam bo dobro hasnilo. Utegne vas vaša širokoustnost miniti.

* (Gosp. Luka Jeran,) vrednik „Danice“, ki je ob enem tudi kaplan v Trnovem, je kakor v „Tagbl.“ beremo, namenjen odstopiti od dušnega pastirstva, da bi s celo svojo močjo oskrboval vredništvu omenjenega lista. K temu ga je najbrž pripravila prošnja celjskega duhovnega zbora, naj spremeni svoj tednik v trikrat na teden izhajajoč političen list.

* Nova federalistična brošura v nemškem jeziku z naslovom „Oesterreichisches“, je ravnokar izšla v Berlinu. Pisana je v mirmem, Nemcem prijaznem jeziku, da si neusmiljeno šiba „doktrinarno avstrijsko ustavnost“ kakor jo imamo zdaj. Kaže, da je za Avstrijo, ako noče razpasti, prva in silna potreba, da se pogodi s Čehi „in družimi kraljevstvi in deželami.“ Kar celo stara „Presse“ graja, je to, da pisatelj Slovence čisto preveč iz števila pušča in ne pové, kako je njih tirjatve zadovoljiti. Pač bode tačas, ko se bodo delale pogodbe v Avstriji, treba nam, da se na vso moč in z vsem pogumom zglasimo ob pravem času sami, da nas delilci pravice ne spregledajo.

* (Protest zoper Seidlovo volitev) je zbudil v nekterih krogih veliko parjenost. Našim bralcem zaradi čudnih brezlogičnih in neumnih skokov znani verfassungsgovornik, pa celo advokat, dr. Jug, je konfuzen dopis od sv. Lenarta v „Tagespostu“ spustil, ter blodi nekaj o nekem Schamuthu, ki ni hotel podpisati in je Seidlu zvest ostal. Brez dokazov pa nazadnje sklene, da je volitev postavna. Vzrokov, ki so v protestu navedeni, zakaj ni legalna, dopisnik ovreči še ne poskuša. Dokazati kaj, kar trdi, menda ni njegova najmočnejša stran. Torej usmiljenje z možem.

* (Katoliško-konservativna stranka) v Gradci je imela 15. in 16. t. m. velik občni zbor v jahališči. Bilo je baje okoli 4000 nazočih. Iz družih krajev je bilo prišlo mnogo gostov, celo iz Tirolskega. Profesor Massen je govoril za federalistično politiko v Avstriji. Po njenu nasvetovana resolucija je bila sprejeta. Sklenilo se je povsod ustanovljati „katoliško-konservativne-družbe.“

* („Mlada Srbadija“) se bode imenoval mesečni časopis, kterega je sklenila v Veliki Kikindi zbrana „srbska omladina“ izdajati. Tiskalo se bode 1400 iztisov. Od teh se bode razdeljevalo 400 zastonj. Kar bode za stroške zmanjkovalo, zložé srbski rodoljubi, ki so prijatelji svobodo-miselnih načel omladine. — Med drugim je omladina tudi sklenila, da bodo imeli posamni njeni udje branja (vorlesungen) po srbskih mestih. — Posnemanja vredno tudi za nas.

* („Slovenski tabori“) brošura za prosto slovensko ljudstvo, ktero je spisal g. dr. Vošnjak in jo izda „slov. polit. društvo v Mariboru“ je že tiskana in se bode kmalu razposlala udom in sicer razširila se med narod, da se širi politična in narodna zavednost. Knjižica obsega samo 16 strani na veliki osmerki, ter kratko razloži vse točke slov. programa, kakor je bil razvijan po naših taborih.

Dunajska borza od 17. septembra.

Enotni drž. dolg v bankovcih 59 fl. 60 kr.	Kreditne akcije 267 fl. — kr.
5% metalike z obresti v maji in nov. — fl. —	London 122 fl. 70 kr.
Enotni drž. dolg v srebru 68 fl. 75 kr.	Srebro 120 fl. 75 kr.
1860 drž. posojilo 94 fl. 30 kr.	Cekini 5 fl. 90 kr.
Akcije narod. banke 721 fl. — kr.	